

Avdelningen för förnybar energi och internationellt samarbete
Enheten för internationellt affärs- och investeringsfrämjande
Micael Hagman
micael.hagman@energimyndigheten.se

Utrikesdepartementet
ud.fh.remiss@gov.se samt
ud.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande angående del- och slutbetänkande för ett effektivt offentligt främjande av utländska investeringar (UD2018:01)

Sammanfattning

Energimyndigheten lämnar härmed yttrande på delbetänkandet ”Bättre kommunikation för fler investeringar” (SOU 2018:56) samt slutbetänkandet ”Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige” (SOU 2019:21).

Energimyndigheten ställer sig positiv till att regeringen genom tillsättandet av denna utredning sätter ytterligare fokus på investeringsfrämjandet och dess olika delar (från kommunikativa aspekter kring Sverige bilden och kompetensförsörjning till eftervård av befintliga aktörer för att bland annat belysa och rapportera investeringshinder) för att skapa tillväxt, arbetstillfällen samt bidra till ökad konkurrenskraft.

Energimyndigheten ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som utredaren presenterar i de båda betänkandena.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten anser att det finns ett behov av att stärka det svenska investeringsfrämjandet i syfte att skapa tillväxt och arbetstillfällen i Sverige. Det är också en möjlighet för svenska innovationer att få en internationell spridning vilket kan medverka till minskade utsläpp av bland annat växthusgaser. Ett aktivt investeringsfrämjande bidrar också i sin tur till en ökad export.

Energimyndigheten är positiv till utarbetandet av en strategi samt handlingsplan för investeringsfrämjandet. Energimyndigheten stödjer de personalförstärkningar som föreslås vid såväl Business Sweden, i Sveriges regioner som vid prioriterade utlandsmyndigheter. Energimyndigheten vill framhålla att det är viktigt att erforderliga medel samtidigt allokeras för att kunna utföra förstudier, genomföra möten, resor etcetera.

När det gäller ambitionen att attrahera nya och i vissa fall energiintensiva verksamheter till Sverige anser Energimyndigheten att det är viktigt att i det sammanhanget beakta hur dessa etableringar påverkar energisystemet.

Specifika synpunkter på delbetänkandet ”Bättre kommunikation för fler investeringar” (SOU 2018:56)

Utredningen föreslår att sociala kanaler kan användas för att korrigera felaktigheter som sprids på internet. Energimyndigheten anser att detta inte räcker, utan att det även behövs upparbetade kanaler till massmedia och andra vidareförmedlare. (kap 3 sid 113)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att bilda Tema Sweden Kommunikation och önskar också ingå i den satsningen. Energimyndigheten vill påpeka att alla kommunikationsinsatser behöver planeras och genomföras i tät samverkan med Team Swedens övriga delar, så att kommunikationsarbetet inte sker ”vid sidan om”. (kap 3 sid 99)

Energimyndigheten anser att det är positivt att respektive kampanjs syfte, innehåll med mera förankras i UD, Team Sweden Invest samt Business Swedens nätverk men det gäller att se till att det finns en beslutsföret i planeringen. Det finns en risk att alltför långdragna förankringsprocesser kan försena arbetet. (kap 3 sid 115)

Energimyndigheten vill framhålla vikten av att andra relevanta myndigheter, exempelvis Energimyndigheten, inkluderas i framtagandet av en kommunikationsstrategi/plattform tillsammans med regionala nätverk och aktörer inom investeringsfrämjandet. (kap 3 sid 116)

Energimyndigheten stödjer bildandet av en Single Point of Contact (SPOC-funktion) men vill samtidigt framhålla vikten av att funktionen får tillräcklig storlek så den i sig inte blir en flaskhals vid kontakter med aktörer på olika nivåer. Energimyndigheten bör också vara en av de myndigheter som involveras i SPOC-funktionens kontaktnät. (kap 3 sid 127)

Energimyndigheten välkomnar förslaget om att inrätta en ”Welcome to Sweden-funktion”. Tillsammans med den ovan nämnda SPOC-funktionen kan det även bidra till att underlätta kompetensförsörjningen för företag som etablerar sig i Sverige. (kap 3 sid 128)

Energimyndigheten ställer sig positiv till att utlandsnärvaron av investeringsfrämjare ökar, men vill påpeka att även myndighetsrepresentanter kan vara sådana aktörer/utförare. Energimyndighetens utsända i New Delhi och Peking arbetar redan idag till viss del med investeringsfrämjande på respektive marknad. (kap 3 sid 129)

Specifika synpunkter på slutbetänkandet ”Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige” (SOU 2019:21).

Energimyndigheten vill understryka det nära samband som finns mellan export- och investeringsfrämjande. Energimyndigheten vill framhålla vikten av att på ett effektivt sätt utnyttja de befintliga resurser som redan nu finns kopplat till export- och investeringsfrämjande vid olika myndigheter och aktörer. Det kan exempelvis ske genom förtydliganden i regleringsbrev eller uppdrag. Utredaren föreslår exempelvis att investeringsfrämjande ska lyftas in i såväl Vinnovas som Svenska Kraftnäts regleringsbrev. Energimyndigheten önskar en motsvarande skrivning i sitt regleringsbrev. (kap 2 sid 114 samt sid 121)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att Business Swedens investeringsrådgivare fördjupar dialogen med ansvarig myndighet i samband med potentiella investeringar. Energimyndigheten har givet de samhällskritiska funktioner som Energimyndigheten ansvarar för, medverkat i Kommittén om förbättrat skydd för totalförsvarsverksamhet (Fö2017:02). (kap 1 sid 43)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att tillsammans med de svenska regionerna identifiera och utveckla så kallade HPI:er (High Potential Investments). Energimyndigheten vill understryka vikten av att medel tillförs så att förstudier, analyser av olika slag kan genomföras. Energimyndigheten vill även framhålla att det inte med automatik behöver vara Business Sweden som är den mest lämpade att marknadsföra dessa investeringsmöjligheter internationellt. Det kan lika gärna vara en regional aktör, en statlig myndighet (exempelvis Energimyndigheten om det är en energirelaterad investering) eller statligt affärsverk som får den rollen. (kap. 2 sid 57)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att ge utlandsmyndigheter i prioriterade länder ett tydligare investeringsfrämjandeuppdrag. Det är viktigt att förväntningarna på dessa utlandsmyndigheter när det gäller investeringsfrämjandet tydliggörs och konkretiseras. Utlandsmyndigheterna behöver också tillföras medel för att kunna genomföra aktiviteter. (kap 2 sid 79)

Energimyndigheten stödjer förslagen om att öka Business Swedens kapacitet att stötta regionerna i investeringsfrämjandet. Det är samtidigt av vikt att ytterligare resurstillskott används på ett utifrån investeringsfrämjande optimalt sätt. I detta sammanhang kan de kommunala energi- och klimatrådgivarna vara en aktör, särskilt om det gäller investeringsfrämjande kopplat till energirelaterade företag. (kap 2 sid 95).

Energimyndigheten ställer sig positiva till att CRM-systemet Salesforce öppnas upp för ytterligare aktörer. Utöver de regionala aktörerna finns även andra främjandeaktörer som regeringen borde finna former för att få tillgång till samma system. Energimyndigheten är ett exempel på en sådan myndighet. (kap 2 sidan 95)

Energimyndigheten anser att förslaget om statlig basfinansiering när det gäller det regionala investeringsfrämjandet är av central betydelse för att skapa stabilitet och långsiktighet. (kap 2 sid 101)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att anta en strategi för investeringsfrämjande som en del av den fortsatta exportstrategin. På detta sätt tydliggörs även kopplingen mellan investeringsfrämjande och export. Investeringsfrämjande skapar förutsättningar för bolag att växa vilket i sin tur bidrar till ökad export, bland annat genom att företaget kan få tillgång till nya försäljningskanaler på olika marknader. Energimyndigheten anser däremot inte att två år är tillräckligt lång tid för den handlingsplan som föreslås – tre till fem år skulle vara mer önskvärt. (kap 2 sid 142)

Energimyndigheten är positiv till tillskapandet av en nationell samordnare (investeringssamordnare) vid Regeringskansliet, UD, (kap 2. 143) med uppgift att följa upp såväl investeringsstrategin som att fungera som mottagare av inrapporterade hinder med mera. (kap 3 sid 170)

Energimyndigheten stödjer förslaget om att omstrukturera och vidareutveckla Team Sweden Invest. Energimyndigheten vill i detta sammanhang framhålla att de önskar ingå i det fortsatta arbetet med Team Sweden Invest. (kap 2, sid 143)

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektör Robert Andrén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Caroline Asserup, enhetscheferna Mikael Fjällström och Eva Lindhé samt senior rådgivare Elisabeth Linder och handläggare Göran Stegrin. Föredragande har varit handläggaren Micael Hagman.

Robert Andrén

Micael Hagman

Beslutet har fattats elektroniskt i Energimyndighetens ärendehanteringssystem.